

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Ágoston Jenő*
Cím: *Buda visszafoglalása*

Forrás: *Magyar Újság*

Magyar
(Hely)

1942 X. 6.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Old)

Osztályozás

Tárgy

9.439

Hely

Idő

"1942"

Személy

Buda visszafoglalása

Irtá: Ágoston Jenő.

1686-ot irtak, szeptember havának második napját. Fülledten meleg a levegő. Olyan mintha legalább is julius volna. Éjjel van, alig mult éjfél. Ha feláll és körülnéz az ember, szerte-széjjel apró tüzeket lát. Mellettük torzonborz, füstös arcu, marcona vitézek. Néha-néha álmosan eldördül egy-egy ágyu, mintha jeleznék, hogy ébren van itt mindenki. Nincs pihenő. Éjszaka van, de ki tudna most aludni? Holnap lesz a nagy ostrom! Már két hónapja áll a harc, de Buda fala magas, bástyája erős, — hej, jól megépítette azt. Mátyás király — védői kemény vitézek, nem egykönnyen adják meg magukat.

Immár százhetvenöt éve, hogy Buda tornyán török félholdat, ló-farkos lobogót lenget a szél. De holnap lesz a nagy roham!

Még messze az idő, de már mindenki pattanásig feszült izgalmában. Különösen a magyarok. Kétszáz év óta nem tették le a kardot. Folyton küzdeni, vérezni kellett. A kard volt a hú testvér, az otthon pedig a szabad mező. Már kétszáz éve.

Véreznek, fogynak, már lélegzeni is alig tudnak. De most az utolsó küzdelemre, a végső harcra még a haladók is fegyvert ragadott. Halálra-szánt sereg ez!

Két hónapja tart már az ostrom. Itt van egész Európa: bajor, sváb, francia, olasz, angol, skót, svéd vitézek harcolnak a sorokban. De úgy, mint a magyar, senki sem harcol. Van az idegenek sorában lelkesedés, harcvágy, bátorság, de elszánt düh, végső elkeseredés, vad vitézség csak a magyarok sorában található. Kétszáz év minden panasza, könnye, minden kifolyt vércseppje égre kiált most. Szívük lelkük egyet óhajt: Budát.

1686-ot irtak, szeptember havának második napját. Éjfél mulott, hajnal közeledik. Az egyik pislákoló tüzecke mellett husz-harminc kucsmás magyar. Merről jöttek, hová valók? Ki tudná azt megmondani. Harcoltak hazájukért Kanizsától Tokajig, Pataktól Brassóig mindennél. Otthon vannak ők bárhol széles e hazában. Junius óta most Buda alatt harcolnak. Minden rohamban ők az elsők. Oly vadul küzdenek, életüket annyira semmibe veszik, hogy Európa visszhangozza nevüket.

Holnap lesz a nagy ostrom.

— Ugy hallottam, — szól az egyik — hogy kétezer jó svéd vitéz közeledik. Vajjon résztvesznek-e ők is a holnapi ostromban?

— Bizony! — dörmögi rá a mellette ülő.

Közepült egy fiatal vitéz ül. Nem olyan mint a többi: vonásai finomabbak, arca gondolkodó. Társai Imre deáknak szölitják, ő pedig Köszegre valónak mondja magát.

— Uram Isten, add, hogy újra miénk legyen Buda — sóhajt fel Imre deák. — Száznegyvenöt éve várjuk ezt a napot, segíts meg minket!

— Bizony emberek, — folytatja jó Köszegi Imre — véreztünk, küzdöttünk, de a mérhetetlen számú pogány ellen kevesek voltunk. De legyűrni nem tudott minket, pedig vérünket szípolyozta, mint a pióca. Most már vége! Eljött egész Európa, hogy segítsen nekünk. Ince pápa milliókat adott, seregeket szerelt fel, sőt ami mindennél is több, kibékítette valamennyi egymással harcoló európai országot, csak hogy a nagy cél érdekében idejöjjenek, segítsenek nekünk. Ince pápa nélkül nem lenne itt Európa minden nemzet! Örök hála neki!

Helyeslően dörmögnek rá a sebes arcu, száz csatát megjárt vitézek. Ők tudják, hogy amig Ince melléjük nem állott, olyanok voltak, mint a pusztai fa. Nagy, erős, de egyedül álló; durva, kemény ágaiba minduntalan belekap a szél, cibálja, rángatja, töri ahol éri.

— Virrad — szól az egyik.

Mozgolódnak, készülődnek, mert hiszik, hogy azonnal indulnak. Egyszerre csak elterjed a hír, hogy Károly herceg parancsára az általános ostrom — Isten szent nevében — csak délután két órakor kezdődik. Hadd higgye a török, hogy azonnal támadnak a keresztények. Aztán majd a nagy várakozásba hamar belefárad.

Parancsba jött, hogy tünjék el mindenki. Ne lásson a török egy keresztényt se! Ugy is történt.

Nézett a török, meresztgette szemét, de senkit sem látott. Azt tudta, hogy a keresztények el nem mentek. De érezte azt is, hogy végórája közeledik. Az a fojtott csend, az a döbbenetes némaság, az a félelmetes várakozás mind vihart sejtett. Egy végső, mindent elsőpró vihart. Érezte ezt a török. Tudta jól, hogy minden erejét össze kell szednie, ha

Budát meg akarja tartani. Még lenne reménye, ha nem lennének itt a magyarok. Nem ember, de ördögfiak ezek. Mindenütt ott vannak, minden rohamban ők az elsők. Ha százszor visszaverik őket, véresen, sebesen másnap újra támadnak, mindig ők vannak elől. A többi keresztény csak utánuk jön. Nem lehet velük szemben harcolni! Jól tudja Abdurrahman basa, hogy az utolsó órája közel van. Érzy, ez az ostrom az utolsó lesz és a török krónikások bejegyezhetik, hogy Budát 1686. szeptember 2-án elvesztette az ottmán félhold.

Az idő lassan mulik. Imre diák kis csapata már alig bírja a várakozást. Szinte megizzadnak, annyira izgattottak. Kardját szorongatja mindenki, hogy ha hallja a jelt, hát ugorhasson. De olyan lassan mászik az idő! Imre diák még egyszer megbeszéli a támadást az olasz vitézek kapitányával: a magyarok rohannak elől, ők törik az utat, utánuk jönnek az olaszok.

Imre visszatér övéihez, azok már guggolnak, hogy annál kevesebb időt veszítsenek. Már igen közel lehet a roham ideje. Figyelnek, majd szétreped a fülük, mikor egyszerre, hogy felharsan a kürt rikoltása: előre.

Elordítják magukat — rajta magyar, rajta — és veszekedett dühvel rohannak a falakra. Vetik a hágcsót, kaszabolják a pogányt, ott ahol érik. Most egyszerre szólal meg a sok száz ágyu, omladoznak a bástyák, a tengernyi keresztény özönlik a romokra.

Imre diák fiai már fenn vannak,

ordításuk messze hallik — rajta magyar, rajta; üsd, vágd! Neki a töröknek!

Küzd a kontyos, verekszik, de most ősi véréért, királyainak ősi széklő helyéért ront a magyar és ennek ellenállni nem lehet.

Ősz Abdurrahman basa maga is ott viv. Fínom szablyáját forgatja, de nem soká, mert egy öreg magyar vitéz kiveri kezéből és levágja az utolsó budai basát.

Nyomul a magyar, korpázza a bestyét, nincs erő, nincs hatalom, hogy megállítsa. Forog kezében a kard, folyik már vére, sebre sebet kap, de mit törődik azzal! Amig itt pogányt lát, le nem teszi a kardot. Most, vagy soha!

Hátrál a tar fejű, nem bírja már. Egyszer csak hátat fordít és beront végső mentshelyére a palota udvarába. De már ekkor vége van. Minden oldalról bekerítették. Nincs más hátra, leteszi a fegyvert.

Magasan száll az ének, hegyek verik vissza a diadalordítást: miénk Buda!

Mátyás templomának tornyára felhuzzák a győzelmi lobogót, nincs már ott a török lófarok: miénk Buda!

Imre diák vérei könnyeivel csorog egybe. Sir örömeiben. Nem fájnak a sebek, itt van az ir rájuk: miénk Buda!

Szerte a nagyvilágban zug a harang, száll az ének, vége a török világnak: miénk Buda!

Igy került újból magyar kézre Budavára 1686. szeptember másodikán.